gemeente Moerdijk

RAADSVOORSTEL

Onderwerp: Inrichtingsplan omgeving Stenen Poppen, Klundert

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s)	:	E. Schoneveld
Datum behandeling	:	24 september 2020
Agendering en agendanummer	:	RA 1102
Fase raadsbehandeling	:	Besluitvormend

Bijlage:
Inrichting Stenen Poppen te Klundert, ontwerp REDscape Landscape & Urbanism

---

Gevraagd raadsbesluit

1. In te stemmen met uitvoering van het inrichtingsplan voor de omgeving van de Stenen Poppen.
2. Een krediet van € 235.000 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het inrichtingsplan omgeving Stenen Poppen, op voorwaarde dat dit gedekt zal worden door een subsidie van de provincie Noord-Brabant van € 110.000 en het restant af te schrijven in 20 jaar. De kapitaallasten van € 8.125 per jaar te verwerken in de meerjarenbegroting 2021-2024 via de 1e begrotingswijziging 2021.

(Publieks)Samenvatting

In 2018 heeft de raad de visie op de verdedigingswerken van Willemstad en Klundert vastgesteld. Met deze visie kan de gemeente prioriteiten stellen aan onderhoud en restauratie van de verdedigingswerken en richting geven aan de toeristisch-recreatieve ontwikkeling ervan.

Samen met de stadstafels, heemkundekringen, ondernemers en andere betrokken inwoners is de visie verder uitgewerkt in inrichtingsplannen voor Bastion Groningen, Willemstad, en de omgeving van de Stenen Poppen, Klundert. Ook is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd voor een vaarrondje Klundert. Met name vanwege financiële redenen is besloten op dit moment alleen te starten met het inrichtingsplan voor de Stenen Poppen. De plannen voor Bastion Groningen en het vaarrondje Klundert zijn aangehouden.

Het inrichtingsplan voor de omgeving van de Stenen Poppen bestaat uit het beter zichtbaar en beleefbaar maken van de vestingwerken en de aanleg van een loopbrug langs de Stenen Poppen. Naar verwachting is het inrichtingsplan in de loop van 2022 gereed. Voor het onderhoud van de Stenen Poppen en andere delen van de vestingwerken volgt een apart raadsvoorstel.

Commissie Sociale Infrastructuur 3 september 2020
Zoals in de Commissie Sociale Infrastructuur van 3 september 2020 terecht is opgemerkt, staat in het inrichtingsplan omgeving Stenen Poppen een brug ingetekend bij de entree van Klundert. Het inrichtingsplan is tegelijk opgesteld met het haalbaarheidsonderzoek Vaarrondje Klundert waar deze brug onderdeel van was. Het ontwerpbureau heeft om die reden de brug ingetekend in het plan. De brug is echter geen onderdeel van de inrichting en de begroting van het ontwerp van REDscape. Het vaarrondje is pas later afgevallen, toen het inrichtingsplan al was goedgekeurd door de begeleidende werkgroep, zodat de brug is blijven staan in het document. Omdat de brug geen deel uitmaakt van het huidige raadsvoorstel vervalt pagina 17 van het inrichtingsplan. Ook vervallen de nummers 1 en 2 van het Masterplan op pagina 29 en in de legenda op de pagina's 29, 30 en 32.

Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding
De gemeenteraad heeft 5 juli 2018 de Visie op de verdedigingswerken van Klundert en Willemstad aangenomen. De volgende stap was een uitvoeringsfase waarin de haalbaarheid van een vaarrondje Klundert en inrichtingsplannen voor bastion Groningen te Willemstad en de omgeving van de Stenen Poppen te Klundert onderzocht en beschreven zouden worden. Ook zouden de inundatiewerken van Willemstad beter zichtbaar worden gemaakt. Met de vaststelling van de Visie heeft de raad ingestemd met het budget voor deze fase. Alle onderdelen zijn voorbereid en begeleid in samenwerking met de heemkundekringen en stadstafels van Klundert en Willemstad.

Belang
Cultuurhistorie en erfgoed - met name de verdedigingswerken – zijn van belang voor de leefbaarheid en recreatie-toerisme in Willemstad en Klundert. Dit belang wordt onderschreven door inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties en komt in verschillende beleidsstukken naar voren.

Centrale vraag
Hoe houden we de verdedigingswerken in goede staat en benutten we de mogelijkheden van de verdedigingswerken zodat ze bijdragen aan de leefbaarheid en het toeristisch-recreatief potentieel van de gemeente.

Beoogd maatschappelijk resultaat
De maatschappelijke waarde van de visie betreft:
- Behoud en instandhouding cultureel erfgoed.
- Een mooie, betekenisvolle en goed onderhouden leefomgeving.
- Impuls voor de lokale economie door meer bezoekers die langer blijven.

Kaders
Strategische visie
- Cultuurhistorie gemeente koppelen aan toeristische trekpleisters als Willemstad en Klundert

Paraplunota Economisch klimaat 2012-2030
- Toeristisch-recreatieve benutting cultuurhistorische waarden en sterke toeristisch recreatieve band met water.
- Uitvoeringsstrategie: cultuur toeristisch ontwikkelplan Willemstad, toeristisch benutten forten en verdedigingswerken.
- Aantrekkingskracht centrumgebied Klundert versterken
- Uitvoering geven aan samenwerking Zuiderwaterlinie en Stelling van Willemstad.

Uitvoeringskader erfgoed
- Wettelijke verplichtingen als monumenteneigenaar in kader erfgoedwet
- Vestinglandschap, met de waterlinie, forten en vestingwerken is speerpunt bij het toeristisch-recreatief benutten van erfgoed.

- De gemeente levert een bijdrage aan het ontsluiten van cultuurhistorie in gezamenlijkheid met de toeristisch promotie van de gemeente
- Regionale samenwerking om erfgoed te ontsluiten in het kader van de toeristische promotie.

Gebiedsplan Willemstad
- Samenhang d.m.v. visie aanbrengen tussen parels (o.a. Mauritshuis), forten en vestingwerken
- Levendig en karakteristiek centrum.

Gebiedsplan Klundert
- Kwaliteiten vestingstad en interessante plekken beter benutten, beter beleefbaar maken vestingwerken
- Meer en betere promotie
- Levendig en karakteristiek centrum.

Regionale samenwerking
De verdedigingswerken zijn deel van een groter verband van militaire werken – de Zuiderwaterlinie die zich uitstrekt van Bergen op Zoom tot Grave – waarbinnen alle betrokken gemeenten samenwerken voor gebiedsontwikkeling en promotie

---

Argumenten

Pro
Prioriteit vanuit Klundert
Tijdens het opstellen van de visie Verdedigingswerken heeft de vertegenwoordiging van Klundert in de werkgroep aangegeven de hoogste prioriteit aan de Stenen Popen te willen geven.

Gezamenlijk traject
Het ontwerp is in een gezamenlijk traject met vertegenwoordigers van de stadstafel en heemkundekring tot stand gekomen. Bijna alle wensen van de werkgroepsleden zijn erin verwerkt.

Stadstafel
Het ontwerp voor de inrichting van de Stenen Poppen is voorjaar 2019 gepresenteerd in een bijeenkomst van de stadstafel Klundert waar 60-70 inwoners aanwezig waren. Het plan is bijna unaniem met instemming begroet door de aanwezigen. Zeker de loopbrug langs de Stenen Poppen kon op veel bijval rekenen.

Beleid
Er is een veelvoud aan beleidsstukken die het belang van de verdedigingswerken voor de leefomgeving en toerisme-recreatie bepleiten.

Zuiderwaterlinie
Moerdijk participeert in het regionale samenwerkingsverband Zuiderwaterlinie dat ontwikkeling en promotie van de vestingwerken stimuleert en faciliteert.

Cofinanciering
In het kader van de Zuiderwaterlinie heeft de provincie een cofinanciering van €10.000 toegezegd. Inmiddels loopt het verzoek de cofinanciering te verhogen tot €110.000 waarvan bij de voorbespreking is aangegeven dat het een goede kans van slagen heeft.

Onderhoud
De Stenen Poppen verkeren in slechte staat zodat gewerkt wordt aan een onderhoudsplan. Hiervoor volgt nog een apart raadsvoorstel waarin ook het onderhoud van andere delen van de vesting is verwerkt. De investering in groot onderhoud rendeert beter in combinatie met een aantrekkelijke inrichting.

Impuls economie en leefomgeving

Op dit moment ontbreekt het aan beleving voor bezoekers van de vestingwerken. Zij worden te weinig gestimuleerd langer te blijven. De nieuwe inrichting met loopbrug en wandelroute geeft een extra impuls aan de leefomgeving en maakt het gebied aantrekkelijker voor inwoners en bezoekers.

Ecologie en duurzaamheid
Deel van het plan is de aanleg en verbetering van ecologische verbindingszones.

Contra
Forse investering
Ook met cofinanciering van de provincie blijft het een forse investering voor de gemeente, waarvan het niet zeker is hoeveel extra bezoekers het trekt.

Rijksmonument
De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed heeft een aantal bezwaren over het plan naar voren gebracht. Bij de uitvoering van het plan dient een verdere onderbouwing te komen van de keuzes die gemaakt zijn bij het maken van het ontwerp.

Alternatieven
Alternatief is de omgeving van de Stenen Poppen in de huidige staat te houden. Omdat de Stenen Poppen een rijksmonument is, zijn wij echter gehouden op korte termijn te investeren in onderhoud van het vestingwerk. Zonder een bijbehorende inrichting die meer mensen trekt, rendeert de investering in onderhoud veel minder.

Maatschappelijk draagvlak
Het ontwerp is gemaakt in nauwe samenspraak met vertegenwoordigers van de stadstafel en heemkundekring Klundert. Het plan is gepresenteerd in een bijeenkomst van de stadstafel waar het met instemming is begroet.

Financiële consequenties

Dekking
De totale kosten van het plan bedragen €235.000:
- €215.000 kosten voor voorbereiding, aanleg en inrichting
- €20.000 kosten projectleiding (ca. 10%)

De kosten voor de gemeente Moerdijk bedragen naar verwachting €125.000, Daarbij wordt uitgegaan van €110.000 cofinanciering van de provincie Brabant vanuit het project Zuiderwaterlinie. De kapitaallasten over de netto-investering van € 125.000 bedragen € 8.125 per jaar. Voorgesteld wordt deze te verwerken in de meerjarenbegroting 2021-2024 via de 1e begrotingswijziging 2021.

Subsidieverwerving
Cofinanciering van de provincie Brabant vanuit het project Zuiderwaterlinie van €110.000. Zodra de gemeente tot uitvoering van het inrichtingsplan heeft besloten, zal de provincie een besluit nemen over deze subsidie.
Wij zijn met het waterschap in gesprek over een mogelijke cofinanciering. Het is op dit moment te voorbarig om dit in de begroting op te nemen. Een eventuele subsidie van het waterschap zal als meevaller worden ingeboekt.

Communicatie
Het besluit van de raad wordt gecommuniceerd aan de deelnemers van de werkgroep, stadstafel en heemkundekring. Desgewenst volgt een toelichting in een bijeenkomst van de stadstafel.
Toelichting aan de pers bij bekendmaking besluitenlijst college.
Persbericht en starthandeling door de portefeuillehouder bij de daadwerkelijke start van de werkzaamheden.

Realisatie: risico's, planning, evaluatie, duurzaamheid en inkoop,
Bij een positief besluit van de raad volgt najaar 2020 een aanbestedingstraject voor de keuze van een uitvoerder. Dan start ook het vergunningentraject. Uitvoering van de werkzaamheden is voorzien voorjaar 2021 en realisatie begin / voorjaar 2022.
Duidelijkheid over de hoogte van de provinciale subsidie wordt verwacht in het najaar van 2020.

Mogelijk risico is het bedrag waarvoor het project kan worden aanbesteed. De kostenraming is onlangs opnieuw berekend maar de werkelijke kosten hangen af van de uitkomst van de aanbesteding. Voorts zou de opstelling van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed nog voor enige vertraging kunnen zorgen. Wij verwachten dat te ondervangen door een verder uitgewerkte onderbouwing van de gemaakte keuzes.

Mocht u vragen hebben over dit voorstel, dan kunt u contact opnemen van de griffier via telefoonnummer 0168-373428 of via e-mail: griffie@moerdijk.nl.

Zevenbergen, 11 augustus 2020

Burgemeester en wethouders van de gemeente Moerdijk,

de gemeentesecretaris,	de burgemeester,
ir. J.C. Slagboom	J.P.M. Klijs

gemeente Moerdijk

RAADSBESLUIT

Raadsvergadering van 24 september 2020

De raad van de gemeente Moerdijk,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 11 augustus 2020

overwegende dat:
- De raad een visie op de verdedigingswerken van Willemstad en Klundert heeft vastgesteld;
- Deel van de visie het maken van een inrichtingsplan is voor de omgeving van de Stenen Poppen te Klundert;
- Het ontwerp is opgesteld samen met vertegenwoordigers van de stadstafel en heemkundekring Klundert en veel bijval heeft gekregen in een bijeenkomst van de stadstafel;
- Het inrichtingsplan bijdraagt aan de beleefbaarheid en aantrekkelijkheid van het gebied voor inwoners en bezoekers.
- Het plan bijdraagt aan verbetering van de ecologie in het gebied.
- Groot onderhoud noodzakelijk is voor de Stenen Poppen, dat beter tot zijn recht komt in combinatie met een aantrekkelijke inrichting.
- Er de mogelijkheid is van 50% cofinanciering van de provincie Brabant.

gelet op:
- De gemeente in tal van beleidsstukken aangeeft groot belang te hechten aan de toeristisch-recreatieve meerwaarde van de vestingwerken;
- De bevoegdheid van de raad middelen beschikbaar te stellen voor aanleg en inrichting.

BESLUIT

1. In te stemmen met uitvoering van het inrichtingsplan voor de omgeving van de Stenen Poppen.
2. Een krediet van € 235.000 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het inrichtingsplan omgeving Stenen Poppen, op voorwaarde dat dit gedekt zal worden door een subsidie van de provincie Noord-Brabant van € 110.000 en het restant af te schrijven in 20 jaar. De kapitaallasten van € 8.125 per jaar te verwerken in de meerjarenbegroting 2021-2024 via de 1e begrotings-wijziging 2021.

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 24 september 2020

de griffier	de voorzitter,
A. Goslings	J.P.M. Klijs